

בס"ד. ר"ד לצעירי תלמידי תו"ת מאַנטרעאַל שיחיו, בחדרו הק' למחרת ההילולא של כ"ק אדמו"ר (מהרי"ץ) —
 יו"ד שבט, ה'תשכ"ג*.

מסתמא שמעתם מה שדובר אתמול בהתוועדותי, אודות דברי הגמרא² בנוגע ליעקב אבינו: "זרעו בחיים", "שזרעו" — כל בני"י, שהם צאצאיהם של בני יעקב — צריכים להיות "בחיים", יהודים חיים ("לעבעדיקע אידן"), ושפירוש תיבת "זרעו" הוא גם מלשון זריעה.

סדר הזריעה הוא, שזורעים גרעין קטן, אבל, הקב"ה נותן את ברכתו, ומגרעין זה צומחים ריבוי גרעיני תבואה³, וגם — אם זהו גרעין של אילן⁴ — אילן גדול עם ריבוי פירות טובים. כלומר: אף שהגרעין הנזרע הוא גרעין קטן, שתופס מקום מועט, וגם אינו חזק במיוחד, מ"מ, כאשר זורעים אותו באדמה טובה, משקים אותו ועושים את כל העבודות הדרושות, אזי מגרעין יחיד וקטן זה צומחת תבואה, או אילן גדול עם פירות רבים, שבהם יש גם גרעינים רבים.

וכן הוא בנוגע לבני"י: גם אלו שהם קטנים — קטנים בשנים, ואפילו גדולים בשנים אבל קטנים בידיעתם בנוגע לתורה ויהדות,

ולאמיתו של דבר — (כשמתבוננים שהתורה "ארוכה מארץ מדה גוי"⁵, בלתי מוגבלת, מאחר שבאה מהקב"ה שהוא בלתי-מוגבל, ובמילא) — אפילו ידיעתם של הלומדים הגדולים ביותר היא קטנה ביותר — הנה כאשר יתייגעו כמה שהם יודעים, וישקו זאת ביראת-שמים ובחמימות חסידית — אזי מידיעה קטנה זו תצמח תבואה ואילן גדול עם פירות רבים וטובים.

* * *

השי"ת יעזור לכאו"א מכם, שתנצלו את הגרעין שיש בכם, החל

(3) ראה תו"א ר"פ בשלח. תו"ח שם. לקו"ת בחוקותי מט, ד.
 (4) ראה המשך מים רבים תרל"ו פצ"ח ואילך.
 (5) איוב יא, ט.

(* הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידיש), ונדפס בהוספות ללקו"ש ח"א ס"ע 233 ואילך. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.
 (1) בתחלתה (לעיל ע' 102 ואילך).
 (2) תענית ה, ב. וראה אדר"ב ספ"ד.

מהגרעין הראשון⁶, שהוא הנפש האלקית שהקב"ה נתן בכל אחד, ואז — מה שלימדו אתכם בישיבה — בתורה ומצוותי⁷, ותנצלו זאת בתכלית השלימות, ואז תצמח מזה תבואה ואילן גדול עם פירות רבים, אשר פירותיו האמיתיים של יהודי הם — כדברי הגמרא⁸ — מצוות ותורה.

יתן השי"ת שהוריתם, ראשי הישיבות והנהלה שלכם, ירוו רוב נחת מכם, שתהיו תלמידים ראויים בכלל, וכפי שמצפים מתלמידי ישיבת תומכי-תמימים בפרט, כפי שאמרו מייסדי הישיבה — כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) וכ"ק מו"ח אדמו"ר נ"ע — שתלמידי תומכי-תמימים צריכים להיות "נרות להאיר", להאיר את עצמם ואת סביבתם.

סעו לשלום, ותלמדו בשקידה ובהתמדה נגלה וחסידות, ולימוד זה יביא גם לידי קיום המצוות בהידור¹⁰.

וכן תכניסו אור וחמימות בבתיכם, בישיבה ובסביבתכם.
סעו לשלום.

484. תו"מ ח"ד ע' 227 ואילך]]. ועיין תקו"ז

תכ"א (מט, ב ואילך).

(10) ראה קונטרס העבודה פ"ב (ע' 15)

בפי' דברי התניא רפ"ד.

(6) ראה לקו"ת נשא כו, ג.

(7) ראה תו"א שמות (נג, ד) ובאוה"ת שם.

(8) סוטה מו, סע"א.

(9) ראה לקו"ש (תפד, ב) [לקו"ש ח"ב ע']